

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su Vam potrebne dodatne informacije, pogledajte detaljnu naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Vajnai protiv Mađarske
33629/06 | 08/07/2008
Terms

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

Sažetak br. 110 iz prakse Suda

Jul 2008.

Vajnai protiv Mađarske - 33629/06

Presuda od 8. 7. 2008. [II Odeljenje]

Član 10

Član 10-1

Sloboda izražavanja

Krivična osuda podnosioca predstavke za nošenje zabranjenog totalitarističkog simbola (crvene zvezde) na jednoj političkoj manifestaciji : kršenje

Činjenično stanje : Član 269/B krivičnog zakonika podiže na nivo krivičnog dela pronosjenje, javnu upotrebu ili isticanje određenih simbola koji se kvalifikuju kao « totalitaristički », među kojima je i crvena zvezda. Ustavni Sud je jednom svojom odlukom iz 2000. godine potvrdio da je ta odredba u skladu sa Ustavom, objašnjavajući da je javno, otvoreno i nerestriktivno korišćenje takvih simbola teška uvreda svih branitelja demokratije, posebno lica koja su bila progonjena od nacističkog i komunističkog režima. Iz tih razloga, istorijsko iskustvo Mađarske i opasnost koju ti simboli predstavljaju za ustavne vrednosti te zemlje razumno, objektivno i uverljivo opravdavaju njihovu zabranu i pribegavanje krivičnom pravu radi njihovog suzbijanja.

U doba ovih dešavanja, podnosilac predstavke je bio potpredsednik Radničke stranke (Munkáspárt), koja je pripadala levici. On je 2003. godine proglašen krivim za upotrebu totalitarističkog simbola zbog toga što je okačio crvenu zvezdu na jaknu dok je, kao govornik, učestvovao na dozvoljenim demonstracijama održanim u centru Budimpešte. Izricanje kazne je bilo odloženo tokom probnog perioda koji je trajao godinu dana.

Pravo : Osuđujuća presuda protiv podnosioca predstavke predstavlja mešanje u njegovo pravo na slobodu izražavanja. To mešanje je bilo « predviđeno zakonom » i imalo je legitiman cilj odnosno sprečavanje nereda i zaštitu prava drugih. Kada se sloboda izražavanja vrši kao politički

govor - što je bio slučaj sa podnosiocem predstavke – primena restrikcija nije opravdana izuzev u slučaju posebne, imperativne i jasno definisane potrebe društva. Kada se uzmu u obzir brojna značenja crvene zvezde, koja se ne povezuje isključivo sa totalitarnim idejama, apsolutna zabrana postaje preterana. Iz tog razloga, kao što je slučaj i sa uvredljivim rečima, neophodno je da se izvrši brižljiva analiza konteksta u kojem je ovaj simbol bio upotrebljen. Podnosilac predstavke je nosio crvenu zvezdu na mirnim i zakonitim demonstracijama u svojstvu potpredsednika jedne zvanične levičarske političke stranke i nije imao nikakvu poznatu nameru da se suprostavi pravnoj državi. Vlada nije navela ni jedan slučaj u kojem bi javno isticanje crvene zvezde prouzrokovalo ili čak dovelo do mogućnosti stvaranja nereda u Mađarskoj. Sprečavanje čisto hipotetičke opasnosti u ime preventivne mere za zaštitu demokratije ne može se smatrati takvim da odgovara «imperativnoj socijalnoj potrebi», a Mađarski zakoni predviđaju druge sankcije za zaštitu javnog reda. Pored ostalog, pomenuta zabrana nema nikakve nijanse. Obično isticanje crvene zvezde može proizvesti krivične sankcije, i nisu potrebni dokazi da nošenje takvog simbola predstavlja propagandu totalitarizma. Sud prihvata da nošenje takvog simbola, koji je za vreme komunističke ere bio sveprisutan, može prouzrokovati nelagodu kod lica koja su bila žrtve komunističkog režima i kod njihovih porodica, ali takva osećanja, koliko god bila razumljiva, ne mogu sama po sebi opravdati ograničavanje slobode izražavanja. Skoro dve decenije su protekle od kako je Mađarska prešla na pluralistički režim i ta zemlja, članica Evropske Unije, dokazala je da predstavlja stabilnu demokratiju. Iz navedenih razloga, ne može se smatrati da je osuda podnosioca predstavke odgovorila na «imperativne potrebe društva».

Zaključak : kršenje (jednoglasno).

Član 41 : Konstatacija kršenja predstavlja dovoljno pravično zadovoljenje svake eventualne nematerijalne štete.

Obaveštenja o praksi Suda dostupna su na sledećem linku: [Case-Law Information Notes](#)

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Engleski i francuski predstavljaju službene jezike Evropskog suda za ljudska prava. Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. Može se preuzeti iz baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud prosledio. Može se objavljivati u nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede ceo naslov predmeta, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i uz pominjanje Trast fonda za ljudska prava. Molimo Vas da kontaktirate publishing@echr.coe.int ukoliko nameravate da koristite bilo koji deo ovog prevoda u komercijalne svrhe.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle

peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int